

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 182/25
16.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Олге Арсовић и Јасне Лозук, чланова већа, у парници тужилаца АА и малолетне ББ, чији је законски заступник мајка АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Раде Бабовић из Београда, Славка Родића 11/1/5, против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник адвокат Славица Игњатовић из Младеновца, Краља Петра Првог 246, ради вршења родитељског права и одређивања мере заштите од насиља у породици, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Младеновцу П2 3/23 од 22.11.2024. године, у седници већа одржаној дана 16.4.2025. године донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Младеновцу П2 3/23 од 22.11.2024. године, у става првом, другом, петом, шестом и седмом изреке, а жалба туженог се **ОДБИЈА** као неоснована.

Образложење

Ожалбеном пресудом, првим ставом изреке заједничко малолетно дете странака, мал. ББ, рођена 29.12.2017. године у ..., поверава се на самостално вршење родитељског права мајци АА, а пребивалиште малолетног детета биће на адреси пребивалишта мајке. Другим ставом изреке лични контакти туженог као оца са заједничким дететом мал. ББ, одвијаће се телефонским путем два пута месечно, на тај начин што ће тужени сваке друге суботе у 18,00 часова позвати малолетно дете на означени број телефона мајке АА. Трећим ставом изреке, обавезан је тужени да као родитељ који не врши непосредно родитељско старање на име свог доприноса за издржавање мал. ББ плаћа месечно износ од 8.000,00 динара, на ближе описани начин, све док та обвеза по закону буде трајала. Четвртим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле, преко досуђеног износа издржавања а до тражених 20.000,00 динара. Петим ставом изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици због насилних аката туженог ВВ, те му се изриче мера забране приласка тужилима АА и мал. ББ, на раздаљини од 150 метара, осим у време контактирања детета са оцем, а све према

моделу који буде одређен од стране Градског центра за социјални рад у Београду као надлежног органа старатељства, као и мера забране сваког даљег узнемиравања тужиле и мал. детета. Шестим ставом изреке, изречене мере заштите трајаће годину дана, а по потреби могу се продужити и изменити све док не престану разлози због којих су мере одређене. Седмим ставом изреке, одређено је да жалба не задржава извршење пресуде о одређивању или продужавању мера заштите од насиља у породици. Осмим ставом изреке, да свака страна сноси своје трошкове поступка.

Против ове пресуде, тужени је изјавио благовремено жалбу побијајући пресуду, како то произлази из садржине жалбе, у ставу првом, другом, петом, те пратећем шестом и седмом ставу изреке.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у границама законских овлашћења из одредбе 386 Закона о парничном поступку - ЗПП (Службени гласник РС” бр.72/11, бр.72/2011, 49/2013 - одлука УС, 74/2013 - одлука УС, 55/2014, 87/2018 и 18/20, 10/2023-др.закон), у вези са чланом 202 Породичног закона, Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог неоснована.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности. Изрека првостепене пресуде је јасна, разумљива и не противречи сама себи и разложима пресуде, као ни доказима који се налазе у спису и садржи јасне, потпуне и довољне разлоге о свим битним чињеницама тако да се њена законитост и правилност са сигурношћу може испитати па не стоје наводи из жалбе туженог којима се указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, заједница живота парничних странака трајала је шест година из које имају једно заједничко дете, малолетну ББ, рођену 29.12.2007. године. Тужилца је и раније планирала да прекине заједницу, али је заједница фактички прекинута по њеној пријави за насиље у породици дана 13.12.2022. године, када је заједно са дететом смештена у сигурну кућу, јер туженог нису могли да пронађу на адреси док јој је слао претеће поруке, да је претходног дана 12.12.2022. године, тужени претио тужилци речима: “Да ти није пало на памет да одведеш дете из куће, јер ни ти нећеш дочекати јутро, ово дете је рођено за ову кућу”, и да је након тога отишао да спава. Наредног 13.12.2022. године, када је тужилца са дететом код комшинице, тужени је ухватио малолетну ББ за руку и почео да је вуче у кућу, због чега је дете почело да плаче, а с обзиром да је АА била у страху због претходно изречених претњи, почела је да виче да пусти дете, што је ВВ и учинио, па су отишле код комшинице, биле су јако узнемирене, више пута је претио да не може да дете одведе из њихове породичне куће, слао је претеће поруке док је била у полицијској станици, које је он у својој изјави окарактерисао само као упозорење да неће да дозволи тужилци АА да га напусти и да су поводом тог догађаја према туженом изречене хитне мере - привремена забрана да контактира тужилцу и малолетно дете и да им прилази у трајању од 48 часова, а које су продужене решењем истог суда на још 30 дана, да се тужилца након изласка из сигурне куће, организовала у стану код родитеља у ..., у коме живи са родитељима, кћеркама из првог брака и малолетном ББ. У кривичном поступку је

тужени оглашен кривим за кривично дело насиље у породици и осуђен условном осудом на годину дана и четири месеца, с тим да се иста неће извршити уколико у року од четири године не почини ново кривично дело а малолетна ББ је поводом предметног догађаја којем је присуствовала, по савету дечијег педијатра укључена у психолошки третман.

Градски центар за социјални рад у Београду, Одељење у Младеновцу је у налазу и мишљењу од 22.12.2023. године навео да је дана 13.12.2022. године, дежурни радник органа старатељства примио позив полицијског службеника ПС Младеновац, ради пружања помоћи и подршке и евентуалног даљег збрињавања тужила које су се у том тренутку налазиле у просторијама полицијске станице, након изречених претњи од АА ванбрачног партнера да неће дочекати јутро, ако изађе из куће као и да ће јој убити оца, услед чега је орган старатељства проценио да је смештај у сигурну кућу неопходан, сачим АА у почетку није била сагласна, али након разговора стручног радника са њом и њеном мајком, пристала је и била смештена са малолетном ББ до 20.12.2022. године док је ВВ након расписане потраге приведен 14.12.2022. године; да је притвор окончан 16.11.2023. године када је кривични поступак завршен и тужени осуђен на условну осуду у трајању од годину и четири месеца, с тим да се време проведено у притвору урачунава у утврђену казну, и да се иста неће извршити уколико у периоду од четири године не учини ново кривично дело, да му је одређено и обавезно психијатриско лечење на слободи, као и мера забране приласка АА на удаљености од 300 метара од места становања и рада, као и свако даље узнемиравање; да тужила са малолетном ББ, и своје двоје деце из претходне заједнице ГГ (15) и ДД (19) година, живи у породици својих родитеља, да ББ редовно похађа обавезан припремни програм у прдшколској установи, да је тужила радила у Макси маркету, али је због ББ учесталих прехлада и напада анксиозности и астме, престала да ради; да је ББ укључена у психолошки третман и терапију због анксиозности и страхова сепарације од мајке. Тужени актуелно је незапослен, по изласку из затвора се јавио водитељу случаја, ради добијања помоћи и подршке у припреми за контакт са малолетним дететом, када му је предочено да услед вишемесечне раздвојености детета од њега не може да виђа ББ на начин како се надао у погледу чега је показао разумевање и сагласност са истим. Мишљење органа старатељства је да у најбољем интересу малолетног детета да мајка буде родитељ који ће самостално вршити родитељско право, да пребивалиште детета буде на адреси пребивалишта мајке, да се контакти са оцем одвијају два пута месечно у контролисаним условима у просторијама Центра за социјални рад, као и да се обавезе тужени на учешће у издржавању у законом предвиђеном износу који одреди суд. Будући да се тужила са малолетним дететом преселила на територију општине Нови Београд, и Центар за социјални рад ове општине је као надлежни дао одговарајући коначни предлог у погледу вршења родитељског права и навео да је тужила укључена у рад Виктимолошког друштва, где добија потребну помоћ и подршку као жртва породичног насиља, док је малолетној ББ, организована подршка од стране психолога ЂЂ. Психолог је у свом извештају навела да је са ББ почела да ради почетком децембра 2023. године, да им се мајка обратила за помоћ због учесталих ноћних мора код девојчице у којима је садржај увек исти, страх да њу или мајку не отме или не повреди отац, да девојчица на дневном нивоу има по неколико пута нападе страха високог интензитета када се сети свог оца, што се продужава и ноћу, да одбија да излази било где ван куће и да се не осећа безбедно нигде, да одбија да иде у вртић, као и да на сеансама тражи да мајка буде присутна у просторији. Услед свега тога да девојчица

показује интензивне ноћне море и нападе анксиозности и панике током дана, да је окидач сећање на оца и реч "тата", савет психолога је да још увек није тренутак да дете виђа свога оца. У извештају органа старатељства ГЦСР Младеновац од 21.12.2023. године, Центра за Нови Београд од 22.02.2024. године са извештајем психолога, извештаја ГЦСР Београд од 01.04.2024, 13.06.2024. и мишљење тог органа од 25.07.2024. године, и поднеска тужиле од 13.09.2024. године, произлази да је ГЦСР Нови Београд, након заједничког састанка са Одељењем у Младеновцу мишљења да су се стекли услови да започну контакти малолетног детета са оцем на начин да се отац и дете чују телефоном два пута месечно, сваке друге суботе у 18 часова, да је малолетна ББ и даље укључена у рад са психологом, да тужилца редовно одлази на разговоре у Виктимолошко друштво, а тужени узима терапију редовно и да нема података од злоупотребе алкохола али да повремено шаље поруке узнемирајућег садржаја АА мајци и покушава да ступи у контакт са АА кћерком из првог брака што им нарушава мир и спојкоство, а имајући у виду изречене мере заштите од насиља у породици и поступке који се воде орган старатељства, сматра да је неопходно да суд упозори туженог да то не чини.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је, одлучујући о вршењу родитељског права, те имајући у виду да тужени није оспорио да тужилца као мајка буде родитељ који ће самостално вршити родитељско право, а који предлог је и по мишљењу органа старатељства у најбољем интересу малолетног детета, на основу члана 77 став 3 Породичног закона, донео одлуку као у првом ставу.

Одлучујући о личним контактима малолетног детета са оцем, а имајући у виду протек времена који је тужени провео у притвору и током ког није имао контакт са мал. ББ, узимајући у обзир и чињеницу да је дете присуствовало критичном догађају од 13.12.2022. године када је мајка била са њом код комшинице, а тужени је ухватио за руку и почео да вуче у кућу кад је почела да плаче и рекла да жели да иде с мамом и за које је дело је тужени у кривичном поступку оглашен кривим, и изречена му је осуда и мера безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи и мера забране приближавања и комуникације са тужиљом АА, то је нашао да је у најбољем интересу детета да се контакти одвијају по предложеном мишљењу органа старатељства, јер је тренутно нужно да дете постепено реуспостави контакт са оцем како би превазишла страхове, а не непрестано да их понавља, те примењујући члан 61 став 2 ПЗ, а како је то у најбољем интересу малолетног детета, донео одлуку као у другом ставу изреке. Телефонски контакти туженог са родитељима као и кћеркама из првог брака, по налажењу суда не представљају насиље у породици већ у датој ситуацији једини могући начин туженом да добије информације и буде укључен у одрастање мал. ББ.

Одлучујући о висини доприноса туженог за издржавање заједничког детета имајући у виду његово здравствено стање, социјални статус и делимично ограничену способност за рад, обавезао је туженог да месечно доприноси у износу од 8.000,00 динара налазећи да је то једина његова тренутна могућност као дужника издржавања, те применом чл. 154, 160, 161, 162 и 163 ПЗ одлучио као у трећем и четвртном ставу.

У петом ставу изреке је, примењујући члан 10 и 197 и 198 ПЗ одредио меру заштите од насиља у породици имајући у виду изведене писане доказе и нашао да је тужбени захтев основан јер понашање туженог представља основ за одређивање мере

заштите од насиља у породици. У конкретном случају, тужени је оглашен кривим за извршење кривичног дела од 13.12.2022. године када му је изречена осуда, и мера безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи и забране приближавања и комуникације са тужиљом АА на удаљености од 300 метра од места становања и места рада, те имајући у виду и свако друго узнемиравање у претходном периоду, и када тужени уз прописану терапију од стране психијатра конзумира алкохол не схватајући озбиљност ситуације, испољава агресивне обрасце понашања у виду вређања и претњи у присуству заједничког малолетног детета услед чега тужиља осећа узнемиреност и страх, што све по оцени суда представља основ за изрицање мере заштите од насиља у породици, а у циљу спречавања и престанка оваквог понашања туженог, на основу наведених чланова применом члана 10, 197, 198 и 199 ПЗ донео одлуку као у петом, шестом и седмом изреке.

Наведено чињенично стање утврђено је правилно и потпуно и оно недвосмислено произлази из изведених доказа, које је суд оценио сагласно одредби члана 8. ЗПП. Жалбом се оспорава утврђено чињенично стање из разлога што према тврдњи туженог, суд приликом одлучивања о вршењу родитељског права није прибавио мишљење органа старатељства, већ одлуку донео само на основу тога што тужени није оспорио да мајка буде старатељ. Из изведених доказа произлази супротно, да су мишљење да је мајка родитељ коме треба да буде поверено вршење родитељског права, дала оба центра за социјални рад, и пребивалишта тужиља и туженог, појединачно као и у заједничком мишљењу, па је првостепени суд правилном применом одредаба 3 Конвенције о правима детета, те чл. 6 и 266 став 1 Породичног закона, руководећи се најбољим интересом детета, одлучио у првом ставом изреке, претходно поступивши у смислу чл. 270 Породичног закона, прибављајући стручно мишљење од органа старатељства. За такво мишљење у конкретној ситуацији, када је тужени осуђен правноснажном кривичном пресудом за вршење насиља у породици, због чега је малолетно дете значајно трауматизовано, како то произлази из мишљења органа старатељства и да је констатовано да је окидач за трауму сећање на оца или реч “тата”, без утицаја на другачију одлуку је то што центар за социјални рад није обишао домаћинство оца ради утврђења стамбених услова, јер у таквим околностима не би било у интересу мал. ББ, што је превасходни разлог доношења свих одлука везаних за уређење породичних односа када се одлучује о интересима малолетног детета, да буде поверена на старање оцу.

Супротно жалбеним наводима, у ситуацији када је дете претрпело насиље, да је и даље трауматизовано и уплашено, има ноћне море а страхове од одвајања од мајке у будном стању, а да је окидач страха помисао на оца, правилно је првостепени суд прихватио мишљење надлежног органа старатељства, засновано на мишљењу психолога који са мал. ББ ради како би превазишла трауме и страхова, да за сада још нема услова за непосредни контакт мал. ББ са оцем, већ да се реуспостави контаката започне кроз телефонске разговоре, на начин описан у изреци. Таквим моделом јесу крајње ограничена права детета да одржава личне односе и непосредне контакте са другим родитељем, прописана одредбом чл. 9 став 3 Конвенције о правима детета, на ригорозан начин како се то жалбом туженог наводи. Међутим, у конкретној ситуацији, таква ригорозна мера је, према мишљењу и овог суда, оправдана, јер је мал. ББ због претрпљене трауме преосетљива, да би се могло ризиковати да поново буде трауматизована. Реуспостава односа са оцем, према мишљењу и овог суда као

другостепеног, треба да буде постепена, под надзором стручних служби органа старатељства које су такав модел и предложили, како би се у будућности евентуално створили услови за измену модела, на начин који ће бити у најбољем интересу мал. ББ. За то је потребан активан вољни напор туженог, уз поштовање мера које су му наложене и кривичном пресудом. Таква измена модела је у надлежности истих стручних служби које су овлашћене да прате реуспоставу односа према за сада одређеном моделу.

И за своју одлуку у погледу одређених мера заштите од насиља, првостепени суд је дао јасне и довољне разлоге које прихвата и овај суд и који се жалбом туженог не доводе у сумњу. Напротив, жалбом туженог се банализује догађај од 13.12.2022. године, који не може бити споран јер је тужени кривично осуђен управо због тог догађаја те је овај суд као парнични везан за изреку односно опис радње извршеног дела. Банализује се жалбом и реакција мал. ББ на тај догађај, и реакција детета интерпретира на начин који посредно указује да тужени не разуме тежину последица које је његово понашање, ком он не придаје значај, оставило на малолетно дете. Супротно његовим наводима, извештаји психолога указују управо да код малолетног детета постоји страх од оца. То су по мишљењу и овог суда, оправдани разлози за изрицање мера заштите, које је првостепени суд одредио правилном применом одредаба чл. 10, 197, 198 и 199 ПЗ одлучујући као у петом, шестом и седмом ставу изреке.

Како се ни осталим наводима жалбе туженог законитост и правилност пресуде у побијаном делу не доводи у сумњу, Апелациони суд у Београду је, применом члана 390 ЗПП у вези са одредбом члана 202 Породичног закона, одлучио као у изреци.

Председник већа-судија
Иван Негић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић